ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/310 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 26ης Νοεμβρίου 2015

σχετικά με την ισοδυναμία του καθεστώτος φερεγγυότητας για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που ισχύει στην Ιαπωνία με το καθεστώς που προβλέπεται στην οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ) ([1]), και ιδίως το άρθρο 172 παράγραφος 4 και το άρθρο 227 παράγραφος 5,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 2009/138/ΕΚ καθιερώνει ένα βασισμένο στον κίνδυνο καθεστώς φερεγγυότητας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων στην Ένωση. Η πλήρης εφαρμογή της οδηγίας 2009/138/ΕΚ για τους ασφαλιστές και τους αντασφαλιστές στην Ένωση θα αρχίσει την 1η Ιανουαρίου 2016.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 311 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, η Επιτροπή μπορεί επίσης να θεσπίζει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία πριν από την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής της.

(3) Το άρθρο 172 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ αφορά την ισοδυναμία του καθεστώτος φερεγγυότητας μιας τρίτης χώρας ή δικαιοδοσίας, το οποίο εφαρμόζεται για αντασφαλιστικές δραστηριότητες επιχειρήσεων με έδρα στη συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Ο θετικός προσδιορισμός ισοδυναμίας επιτρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο οι συμβάσεις αντασφάλισης που συνάπτονται με επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στη συγκεκριμένη δικαιοδοσία, όπως οι συμβάσεις αντασφάλισης που συνάπτονται με επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία.

(4) Το άρθρο 172 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ προβλέπει τον προσδιορισμό πρόσκαιρης ισοδυναμίας ορισμένου χρόνου για τρίτες χώρες ή δικαιοδοσίες των οποίων τα καθεστώτα φερεγγυότητας στον τομέα των αντασφαλίσεων πληρούν ορισμένα κριτήρια. Ο προσδιορισμός της πρόσκαιρης ισοδυναμίας ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 με δυνατότητα ανανέωσης για μέγιστη περίοδο ενός έτους, όπως ορίζεται στο άρθρο 172 παράγραφος 5.

(5) Το άρθρο 227 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ αφορά την ισοδυναμία για ασφαλιστικές επιχειρήσεις τρίτων χωρών που αποτελούν μέρος ομίλων που έχουν την έδρα τους στην Ένωση. Ο θετικός προσδιορισμός ισοδυναμίας επιτρέπει στους ομίλους αυτούς, όταν έχουν λάβει άδεια χρήσης της αφαίρεσης και της άθροισης ως μεθόδου ενοποίησης για την υποβολή αναφοράς του ομίλου τους, να λαμβάνουν υπόψη τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των διαθέσιμων κεφαλαίων (ίδια κεφάλαια) βάσει των κανόνων της χώρας εκτός Ένωσης, αντί να τα υπολογίζουν βάσει της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, για τους σκοπούς του υπολογισμού της απαίτησης φερεγγυότητας του ομίλου και των επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων.

(6) Το άρθρο 227 παράγραφος 5 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ προβλέπει τον προσδιορισμό προσωρινής ισοδυναμίας ορισμένου χρόνου για τρίτες χώρες ή δικαιοδοσίες των οποίων τα καθεστώτα φερεγγυότητας στον τομέα των ασφαλίσεων πληρούν ορισμένα κριτήρια. Ο προσδιορισμός της προσωρινής ισοδυναμίας ισχύει για περίοδο 10 ετών, με δυνατότητα ανανέωσης.

(7) Μια σειρά κριτηρίων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της πρόσκαιρης ισοδυναμίας σύμφωνα με το άρθρο 172 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ και της προσωρινής ισοδυναμίας σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 5 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Τα εν λόγω κριτήρια περιλαμβάνουν ορισμένες κοινές απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά το ισχύον καθεστώς φερεγγυότητας και τις αρμοδιότητες, τους πόρους και τις ευθύνες της εποπτικής αρχής. Άλλα κριτήρια είναι διαφορετικά για τις δύο μορφές ισοδυναμίας, ιδίως εκείνα τα κριτήρια που αφορούν τη σύγκλιση προς ένα εξ ολοκλήρου ισοδύναμο καθεστώς, την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εποπτικές αρχές, καθώς και το επαγγελματικό απόρρητο.

([1]) ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1.

(8) Το ιαπωνικό καθεστώς φερεγγυότητας καθορίζεται στον νόμο για τις ασφαλιστικές δραστηριότητες (Insurance Business Act) και στο διάταγμα για τις ασφαλιστικές δραστηριότητες (Insurance Business Ordinance), όπως τροποποιήθηκε τελευταία το 2010. Υπάρχει ένα ολοκληρωμένο καθεστώς αδειοδότησης για τη χορήγηση αδειών σε ασφαλιστές. Για την άσκηση αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων στην Ιαπωνία, απαιτείται άδεια για την ασφάλιση ζημιών. Η διακυβέρνηση, η διαχείριση κινδύνων και τα πρότυπα γνωστοποίησης ορίζονται εν μέρει στις εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές του Ιαπωνικού Οργανισμού Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών (Financial Services Agency of Japan — «JFSA»). Οι εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές δεν έχουν ισχύ νόμου, αλλά παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς από τον JFSA, ο οποίος έχει την εξουσία να επιβάλλει διορθωτικά μέτρα, εφόσον τα κρίνει σκόπιμα.

(9) Τον Μάρτιο του 2015 η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) γνωμοδότησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), σχετικά με το ρυθμιστικό και εποπτικό σύστημα που ισχύει στην Ιαπωνία για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Εν συνεχεία, η ΕΑΑΕΣ έχει επίσης συνδράμει την Επιτροπή και εξέθεσε τις απόψεις της περαιτέρω όσον αφορά την αξιολόγηση του ιαπωνικού ασφαλιστικού τομέα σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 5 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Η Επιτροπή στήριξε την αξιολόγησή της στις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την ΕΑΑΕΣ.

(10) Η Ιαπωνία έχει ανεξάρτητη εποπτική αρχή ασφαλίσεων, τον JFSA, που διαθέτει τις απαραίτητες εξουσίες και πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Το 2013 ο JFSA είχε περίπου 100 υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης που ασχολούνταν ειδικά με την εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, ενώ και άλλοι ήταν διαθέσιμοι από άλλα τμήματα του οργανισμού. Οι ερευνητικές εξουσίες περιλαμβάνουν επιτόπιες επιθεωρήσεις και οι κυρώσεις περιλαμβάνουν διοικητικές εντολές που φθάνουν μέχρι την ανάκληση αδειών και ατομικές κυρώσεις. Ο JFSA μπορεί επίσης να υποβάλλει φακέλους στους εισαγγελείς.

(11) Οι ασφαλιστικές και οι αντασφαλιστικές επιχειρήσεις οφείλουν να υποβάλλουν εκθέσεις με εκτενείς πληροφορίες στον JFSA, ο οποίος διαθέτει ευρείες εξουσίες για την αναδιάρθρωση ή εκκαθάριση ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Οι εξουσίες αυτές χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά τις τελευταίες δεκαετίες για την αντιμετώπιση μιας σειράς ασφαλιστικών επιχειρήσεων του κλάδου ζωής που είχαν σοβαρές δυσκολίες.

(12) Ο JFSA έχει συνάψει διάφορες ρυθμίσεις συνεργασίας με άλλες εποπτικές αρχές σε ολόκληρο τον κόσμο. Από το 2011 αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος του πολυμερούς μνημονίου συνεννόησης της Διεθνούς Ένωσης Ασφαλιστικών Εποπτών (International Association of Insurance Supervisors — IAIS) για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εποπτικών αρχών του ασφαλιστικού τομέα. Έχει συνάψει ορισμένες διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες συνεργασίας με άλλες εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων πολλών εποπτικών αρχών στην Ένωση.

(13) Το προσωπικό του JFSA υπόκειται σε αυστηρές απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου. Οι κανόνες και πρακτικές του JFSA προστατεύουν επαρκώς τις εμπιστευτικές πληροφορίες που παρέχονται από αλλοδαπές εποπτικές αρχές. Κάθε νυν ή πρώην μέλος του προσωπικού του JFSA οφείλει να τηρεί το απόρρητο των πληροφοριών που λαμβάνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η μη εξουσιοδοτημένη δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών μπορεί να επισύρει πειθαρχικές κυρώσεις, ποινικές έρευνες και ποινές. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται από αλλοδαπές εποπτικές αρχές και χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές αντιμετωπίζονται αναλόγως, και χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που έχουν συμφωνηθεί με την αλλοδαπή εποπτική αρχή.

(14) Η αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού των ασφαλιστικών εταιρειών τόσο ζωής όσο και ζημιών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές της Ιαπωνίας. Τα περισσότερα αλλά όχι όλα τα στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, κάποιες κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού (όπως τα ομόλογα και τα δάνεια) αποτιμώνται στη λογιστική αξία τους. Όταν τα στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στο ιστορικό τους κόστος, τα περισσότερα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη / οι περισσότερες μη πραγματοποιηθείσες ζημίες λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των διαθέσιμων ιδίων κεφαλαίων. Οι τεχνικές προβλέψεις των ασφαλίσεων ζωής και των μακροπρόθεσμων ασφαλίσεων κατά ζημιών ανάγονται στην παρούσα αξία τους. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή των τεχνικών προβλέψεων στην παρούσα αξία τους καθορίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τον JFSA. Από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης και μετά, οι τεχνικές προβλέψεις μπορούν να επανεκτιμηθούν μόνο προς τα άνω (δεν αποτιμώνται ποτέ κάτω από την αξία που καθορίζεται την ημερομηνία της σύμβασης). Ως εκ τούτου, δεν λαμβάνονται υπόψη εξελίξεις της αγοράς και άλλες εξελίξεις που θα είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των τεχνικών προβλέψεων (όπως μια αύξηση των επιτοκίων). Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται επίσης να διενεργούν ανάλυση των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε οικονομικό έτος από την άποψη της καταλληλότητας των τεχνικών προβλέψεων και, όπου κρίνεται απαραίτητο, να συσσωρεύουν πρόσθετα αποθεματικά.

(15) Για τις επιχειρήσεις τόσο του κλάδου ζωής όσο και του κλάδου ζημιών, μπορεί να αποφασιστεί παρέμβαση των εποπτικών αρχών όταν γίνει υπέρβαση τριών διαφορετικών ορίων, τα οποία ορίζονται ως διαφορετικοί «συντελεστές περιθωρίου φερεγγυότητας» (ΣΠΦ), εκφραζόμενοι ως ο λόγος του διπλάσιου των ιδίων κεφαλαίων διαιρούμενου διά

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48).

μιας κεφαλαιακής απαίτησης που ονομάζεται «συνολικός κίνδυνος». Η παράμετρος του «συνολικού κινδύνου» καλύπτει τους κινδύνους ανάληψης ασφαλίσεων, τους κινδύνους επιτοκίου και τους κινδύνους αγοράς, τον λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο καταστροφής. Εσωτερικά υποδείγματα γίνονται αποδεκτά για τους κινδύνους καταστροφής και ελάχιστης εγγύησης. Ο JFSA διαθέτει την εξουσία να επιβάλλει ορισμένα διορθωτικά μέτρα, ακόμη και αν δεν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου για παρέμβαση των εποπτικών αρχών (ΣΠΦ άνω του 200 %), για παράδειγμα με την επιβολή στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις της υποχρέωσης λήψης μέτρων προκειμένου να βελτιώσουν την αποδοτικότητα, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη σταθερότητα ή τον κίνδυνο ρευστότητάς τους. Όταν ο ΣΠΦ είναι κάτω του 0 %, ο JFSA μπορεί να διατάξει την ολική ή μερική αναστολή της λειτουργίας της επιχείρησης.

(16) Μέσω ενός σχεδίου διαχείρισης των κινδύνων της επιχείρησης οι ιαπωνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να διαχειρίζονται τους κινδύνους ατομικά και συνολικά. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να διεξάγουν την ενδεδειγμένη διαχείριση κινδύνου με συστηματικό και συνολικό τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζεται κατά πόσον αντιμετωπίζονται οι σχετικοί κίνδυνοι, ελέγχονται η αντικειμενικότητα και η καταλληλότητα των προτύπων για τον ποσοτικό προσδιορισμό και αναλύεται η μελλοντική κεφαλαιακή επάρκεια υπό το πρίσμα των θεμάτων που αφορούν τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιχειρηματικές στρατηγικές και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Ο JFSA απαιτεί επίσης από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να διενεργούν εκτίμηση ιδίου κινδύνου και φερεγγυότητας και να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματά της στο διοικητικό συμβούλιο.

(17) Οι ιαπωνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται από τον νόμο να υποβάλλουν στον JFSA εξαμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις πεπραγμένων. Επιπλέον, κάθε έτος μια ασφαλιστική επιχείρηση υποχρεούται να καταρτίζει ορισμένα επεξηγηματικά έγγραφα και να τα θέτει στη διάθεση του κοινού στην έδρα της.

(18) Το ιαπωνικό καθεστώς φερεγγυότητας εξελίσσεται. Απαιτήσεις φερεγγυότητας σε επίπεδο ομίλου εισήχθησαν το 2010. Από την έναρξη της αξιολόγησης ισοδυναμίας του ιαπωνικού εποπτικού συστήματος σε σχέση με το άρθρο 172 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ το 2011 από την ΕΑΑΕΣ, η Ιαπωνία έχει προβεί σε μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν το καθεστώς φερεγγυότητάς της. Διάφορες εκθέσεις και επιτόπιες δοκιμές πραγματοποιήθηκαν το 2011, το 2012 και το 2014 σε ισολογισμό βάσει οικονομικών αποτιμήσεων. Οι τροπολογίες που εξετάζονται συνηγορούν υπέρ της άποψης ότι οι μελλοντικές εξελίξεις του ιαπωνικού καθεστώς φερεγγυότητας θα συμβάλουν σε μεγαλύτερη σύγκλιση με την οδηγία 2009/138/ΕΚ.

(19) Μετά την αξιολόγηση αυτή, το καθεστώς φερεγγυότητας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων της Ιαπωνίας πρέπει να θεωρηθεί ότι πληροί τα κριτήρια για την πρόσκαιρη ισοδυναμία που προβλέπονται στο άρθρο 172 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, καθώς και τα κριτήρια για την προσωρινή ισοδυναμία που προβλέπονται στο άρθρο 227 παράγραφος 5 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ.

(20) Η περίοδος της πρόσκαιρης ισοδυναμίας που καθορίζεται με την παρούσα απόφαση πρόκειται να λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 172 παράγραφος 5 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ.

(21) Η περίοδος της προσωρινής ισοδυναμίας που καθορίζεται με την παρούσα απόφαση θα πρέπει να είναι 10 έτη, σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς φερεγγυότητας που ισχύει στην Ιαπωνία, το οποίο εφαρμόζεται για τις αντασφαλιστικές δραστηριότητες επιχειρήσεων με έδρα στην Ιαπωνία και ρυθμίζεται με τον νόμο για τις ασφαλιστικές δραστηριότητες (Insurance Business Act), θεωρείται πρόσκαιρα ισοδύναμο με το καθεστώς που καθορίζεται στον τίτλο I της οδηγίας 2009/138/ΕΚ.

Η πρόσκαιρη ισοδυναμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Το καθεστώς φερεγγυότητας που ισχύει στην Ιαπωνία, το οποίο εφαρμόζεται για τις ασφαλιστικές δραστηριότητες επιχειρήσεων με έδρα στην Ιαπωνία και ρυθμίζεται με τον νόμο για τις ασφαλιστικές δραστηριότητες (Insurance Business Act), θεωρείται προσωρινά ισοδύναμο με το καθεστώς που καθορίζεται στο κεφάλαιο VI του τίτλου I της οδηγίας 2009/138/ΕΚ.

Η προσωρινή ισοδυναμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο χορηγείται για περίοδο 10 ετών από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 26 Νοεμβρίου 2015.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Jean-Claude JUNCKER